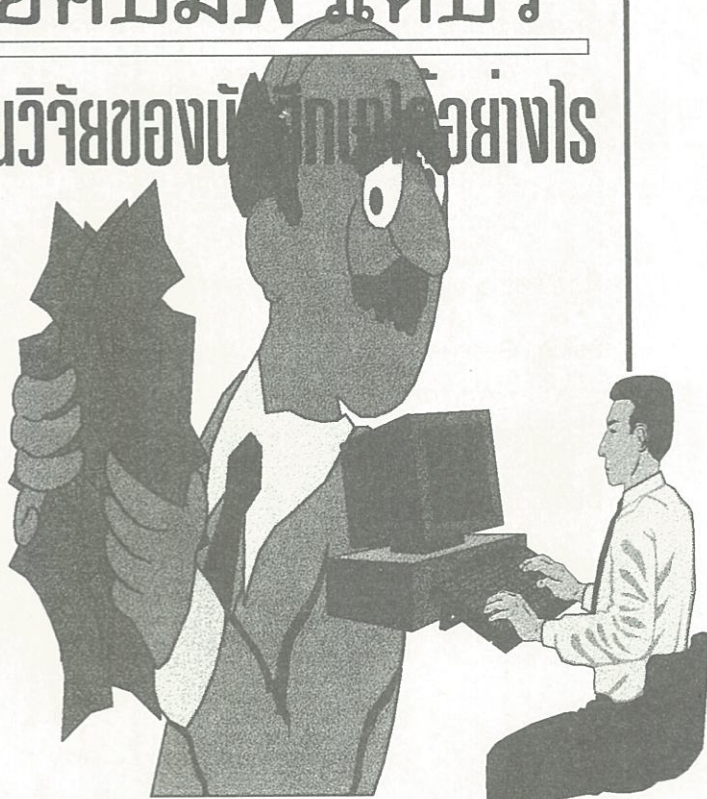

เครือข่ายคอมพิวเตอร์ ทำลายคุณภาพงานวิจัยของนักศึกษาอย่างไร

*เกศสุดา รัชวาทิศฐกุล

อาจารย์ตั้งตาคอยช่วงปลายเทอมซึ่งเวียนมาถึงอย่างรวดเร็ว นั่นเป็นเวลาที่รายงานของนักศึกษาหลังไหลเข้ามาในห้องทำงานและดูไปรษณีย์ ความคิดที่ถ่ายทอดออกมาเป็นข้อความในหน้ากระดาษหลายร้อยหน้าเตรียมพร้อมให้อ่านและตรวจประเมิน นานๆ สักครั้งถึงจะมีถ้อยคำหลักแหลมพิมพ์บนหน้ากระดาษ ซึ่งเป็นการตอบคำถามที่ได้ขอให้นักศึกษาในชั้นช่วยกันอภิปราย แต่เหตุการณ์ในภาคการศึกษาที่ผ่านมาช่างแตกต่างกันเสียเหลือเกิน

อาจารย์สังเกตเห็นความเสื่อมถอยที่ทำให้ไม่สบายใจกับคุณภาพของการเขียนและความคิดสร้างสรรค์ที่นักศึกษาแสดงออกมา ได้เกิดอะไรขึ้นในฤดูใบไม้ร่วงที่ผ่านมา อาจารย์ถามคำถามที่ไม่เข้าท่า หรือนักศึกษาเกียจคร้านมาก กระนั้นหรือ ไม่ใช่หรอก นักศึกษาได้ตกเป็นเหยื่อของวิธีการเขียนรายงานอย่างง่ายแบบล่าสุดต่างหาก นั่นคือ การทำวิจัยด้วยWorld-Wide Web

เป็นเรื่องง่ายที่จะบอกลักษณะของงาน

* อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต : ค.ม.,
(การสอนภาษาอังกฤษ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิจัยที่ยึดถือข้อมูลขั้นต้นซึ่งรวบรวมมาจาก Web ประการแรกจะมีการบอกรายชื่อของหนังสือต่างๆ ในบรรณานุกรมแต่ถือเป็นเพียงการระบุถึงบทความหรือสิ่งที่บอกถึงสถานที่ต่างๆ ในดินแดนที่ว่ามันว่าอยู่ในแห่งใดแห่งหนึ่งภายนอกแผนที่ คือ <http://www.>, ฯลฯ นอกจากนี้เนื้อหาสาระในหนังสือที่ปรากฏอยู่ในบรรณานุกรมเป็นเรื่องที่ล้าสมัยแล้ว สิ่งต่างๆ มากมายที่อยู่ใน Web ซึ่งโฆษณาไว้ว่าทันสมัยนั้นมีอายุอย่างน้อย ๒-๓ ปี (นักศึกษาคนหนึ่งได้ส่งงานวิจัยเมื่อเทอมที่แล้ว ซึ่งแหล่งข้อมูลของเขาทั้งหมด คือ บทความต่างๆ ที่ถูกตีพิมพ์ระหว่างเดือนกันยายนและธันวาคม ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งอาจจะเป็นช่วงเวลาที่ Web ออกตัวเป็นครั้งแรกและเขาได้พบข้อความเหล่านั้นก็ได้)

เงื่อนไขอีกข้อหนึ่งก็คือ รูปภาพสวยๆ และกราฟซึ่งสอดคล้องได้อย่างประณีตในตัวเนื้อหาของงานวิจัยที่นักศึกษาเขียน ภาพเหล่านี้ ดูน่าประทับใจเสมือนว่าเป็นผลของการทำงานและการวิเคราะห์อย่างละเอียดละออ แต่ความจริงแล้ว รูปภาพและกราฟเหล่านี้ แทบจะไม่มีความสัมพันธ์กับหัวข้อของการวิจัยเลย ภาพต่างๆ ซึ่งถูกตัดออกมาจากจอภาพคอมพิวเตอร์และนำไปติดในรายงานสามารถปลอมตัวได้ว่าเป็นงานต้นฉบับดั้งเดิมเลยทีเดียว

นอกจากนี้ ถ้อยคำหรือประโยคที่คัดลอก (ซึ่งนักศึกษาไม่สามารถบอกได้ว่าผู้ใดเป็นผู้กล่าวประโยคนั้นและกล่าวในสถานการณ์ใด) และการอ้างอิงถึงสิ่งต่างๆ ซึ่งหาได้ง่ายใน Web (เอกสารของทางราชการหลายต่อหลาย

หน้า คำโฆษณาชวนเชื่อ คำบรรยายบางส่วนที่เขียนโดยบุคคลซึ่งความเชื่อของเขาเป็นที่คลางแคลงใจ) เป็นที่น่าเศร้าที่ว่านักศึกษาพบการอ้างอิง ๒-๓ ประโยคที่อธิบายอย่างละเอียดเกี่ยวกับหัวข้อของการวิจัยซึ่งเป็นการวิเคราะห์ประเภทที่ต้องใช้หนังสืออ้างอิงมากกว่าที่จะใช้แค่บทความเท่านั้น

อย่าเข้าใจอาจารย์ผิดนะ มิได้เป็นนักต่อต้านอะไรจำพวกนั้นหรอก แต่เป็นเช่นเดียวกับคนอื่นๆ ที่ประทับใจในศักยภาพของเทคโนโลยีแบบใหม่นี้ ซึ่งให้ข้อมูลได้อย่างปัจจุบันทันด่วน แต่สิ่งต่างๆ เป็นจำนวนมากเหลือเกินที่ส่งเข้าไปในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ได้ข้อมูลออกมาในทุกวันนี้ เป็นการโฆษณาให้ข้อมูลเหล่านั้นมากกว่า แต่ละครั้งที่ภาพปรากฏบนจอ คุณจะได้รับทราบว่ามีที่ใดบ้างที่คุณจะสามารถค้นหาข้อมูลได้มากกว่านี้อีก หรือคุณสามารถจะเชื่อมโยงเครื่องคอมพิวเตอร์ไปยังที่นี่หรือที่นั่นได้อย่างไร การเชื่อมโยงและการทำงานแบบเครือข่าย ตลอดจนการก้าวข้ามจากที่นี่ไปยังที่นั่นอย่างไม่มีหลักการ กลายเป็นการค้นพบสิ่งที่มีค่าประเทืองปัญญาซึ่งน่าตื่นเต้นหรือเป็นสิ่งที่น่าให้รางวัลไปเสียแล้ว

เครื่องจักรกลที่ใช้สำหรับค้นหาซึ่งมีสูตรการคำนวณที่ไม่สมเหตุสมผล ก็มีวงล้อใกล้เคียงกับสล็อตแมชชีนมากกว่าที่จะเป็นศูนย์สารสนเทศ เช่น ห้องสมุด นักศึกษาว่างคำถามไปในอากาศและใครเล่าจะรู้ว่าสิ่งใดบ้างที่จะกลับมาหานักศึกษา อาจได้รับการอ้างอิงประมาณ ๒๓๔, ๔๖๘ รายการให้กับสิ่งใดก็ได้

ที่นักศึกษาต้องการจะทราบ แต่นักศึกษารู้สึกหงุดหงิดในขณะที่อ่านข้อความบนจอ Web ที่ล้าสมัย เพราะว่าข้อความเหล่านั้น มิได้เรียงกันตามลำดับความสำคัญ

สิ่งที่อาจารย์กำลังอธิบายอยู่ คือ วิธีการเขียนงานวิจัยแบบค้นหาข้อมูลได้ แล้วที่กัทกว่าเป็นจริงเลยพวกเราทุกคนทราบดีว่าการใช้ Word Processor นั้น ช่วยทำให้งานที่เราเขียนคร่าวๆ ในตอนแรกมีลักษณะที่ประณีตมากขึ้น ถ้ารายงานมิได้มีจำนวน ๕ หน้ากระดาษดังที่กำหนดไว้เราอาจจะปรับช่องไฟเปลี่ยนขนาดของตัวพิมพ์ และนั่นไง แนนอนเครื่องจักรเหล่านั้น จะใช้เวลาที่นักศึกษาควรจะได้ใช้ในการทบทวนเนื้อหาของรายงาน มิใครบางคนสงสัยว่าเหตุใดข้อความที่นักศึกษาเขียนมักผิดอยู่ตลอดเวลาทั้งๆ ที่ในขณะที่เครื่องคอมพิวเตอร์มีโปรแกรมที่ช่วยตรวจสอบการสะกดคำและการใช้ไวยากรณ์ที่เป็นมาตรฐานอยู่แล้ว แต่ข้อผิดพลาดยังคงมีอยู่ทั่วไปเหมือนเดิม ไม่ว่ารูปร่างของตัวพิมพ์จะคมชัดเพียงใดก็ตาม ดังนั้น นักศึกษาจึงได้ชื่อว่าเป็นคนเกียจคร้านเนื่องจากปล่อยให้เครื่องจักรทำงานให้นั่นเอง

สิ่งที่ Web ช่วยในการทำงานโดยการใช้ Word Processor เสร็จเร็วขึ้น คือ การทำให้งานวิจัยมองดูง่ายตายเหลือเกิน นักศึกษาป้อนคำถามเข้าไปในเครื่องคอมพิวเตอร์ แล้วรอสัก ๒-๓ นาที จากนั้นแหล่งข้อมูลมากมายจะปรากฏบนจอเครื่องทันที แทนที่นักศึกษาจะต้องตรวจเช็คว่ามีหนังสือเหล่านั้นในห้องสมุด

หรือไม่ แล้วจะต้องนำมาอ่านอย่างรอบคอบเพื่อให้เข้าใจจึงจะสามารถวิเคราะห์ได้และจึงตัดทอนคัดลอกอย่างแยบยล แต่ข้อมูลที่นักศึกษาได้จาก Web เป็นข้อความที่เต็มไปด้วยการมคมคาย รูปภาพและย่อความ ซึ่งอาจจะได้รับการย่อส่วนจากระบบคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ให้เข้าไปสู่จอภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องของหอพักนักศึกษาได้อย่างมหัศจรรย์ช่างเหลือเชื่ออะไรเช่นนั้น ปัญหาเดียวที่เกิดขึ้นก็คือเนื้อหาของรายงานนั้น ซึ่งประกอบด้วยย่อความของย่อความแสดงถึงเรื่องราวที่ไม่ปะติดปะต่อกันมากกว่าการใช้ความสามารถที่จะดำเนินเนื้อเรื่องตามญาติติให้ได้หน้ากระดาษที่วั่นระยะ ๒ ครั้ง และมีจำนวนความยาว ๑๐ ถึง ๑๕ หน้ากระดาษ

แนนอน อาจารย์ไม่สามารถตำหนินักศึกษาในการที่พวกเขาไม่อ่านหนังสือ ในเมื่อห้องสมุดของมหาวิทยาลัยทั้งงบประมาณที่จะซื้อหนังสือไปให้กับเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะล้าสมัยไปภายใน ๒ ปี ข้อความในเครื่องคอมพิวเตอร์จะบอกคำสั่งแก่นักศึกษาว่า : Don't read, just connect, Surf, Down load. ตัดและปะ เป็นการยากที่จะแยกแยะว่าข้อความใดที่เป็นข้อเท็จจริงดั้งเดิมออกจากข้อความที่นักศึกษาคัดลอกมาจาก Web ถ้าไม่มีการระบุชื่อผู้เขียนในเครื่อง จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าข้อความทั้งหลายใน Web มีไว้สำหรับการใช้อย่างสะดวก และนักศึกษามักชอบการ "ตัดปะ" มากกว่าการทำงานหนักโดยการไตร่ตรองและพินิจ พิจารณาส่งที่อ่าน

ห้องสมุดเคยเป็นแหล่งของหลักฐาน ข้อมูลและความคิด ในปัจจุบันนี้ผู้คนกลับมองว่าห้องสมุดเป็นศูนย์เรียกข้อมูลกับเครื่องคอมพิวเตอร์ ข้อมูลบางส่วนมาจากห้องสมุดอื่นที่มีขนาดใหญ่กว่า หรือมาในรูปของหนังสือต่างๆ ซึ่งต้องขอยืมระหว่างห้องสมุดด้วยกัน อะไรจะเกิดขึ้นบ้างกับนักศึกษาหลายคน ผู้ซึ่งตะลึงตะลานเขียนรายงานในคืนวันก่อนที่จะต้องส่งงานอาจารย์ ลอกมาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ อันเป็นประตุนำไปสู่เรื่องราวต่างๆ ทั่วโลกตั้งอยู่บนโต๊ะที่ให้สัญญาแก่นักศึกษาว่าจะให้ข้อมูลออกมาทันที แต่ความจริงแล้วเป็นเนื้อหาประเภท "น้ำท่วมทุ่ง ผักบุ้งโหรงเทรง" ที่เอามาจากห้องสมุดนั่นเอง

แต่ก็เป็นความผิดของอาจารย์เช่นกัน อาจารย์ตำหนิคุณภาพที่เสื่อมถอยลงของงานวิจัยที่นักศึกษาเขียนรุนแรงไปหน่อย อาจารย์คงจำเป็นต้องสอนนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการอ่าน การรู้จักใช้เวลาในการวิเคราะห์ภาษาและการแสดงความคิดเห็น รู้จักการโต้แย้งและการให้เหตุผลสนับสนุนตลอดจนการสังเคราะห์ข้อมูลที่มีหลากหลายให้เป็นความคิดกระแสเดียวกัน ผมยังต้องช่วยพวกเขาให้สามารถเข้าใจวิธีการประเมินแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อตัดสินใจว่าข้อมูลเหล่านั้นมีความเชื่อถือมากน้อยเพียงใด เช่นเดียวกับสอนให้เขาเชื่อในความคิดของตนเองมากกว่าความรู้เล็กๆ น้อยๆ ที่ปรากฏบนจอคอมพิวเตอร์แล้วถือนั่นเป็นแนวความคิดที่

สมบูรณ์แล้ว การใช้เหตุผลและความรู้สึกนึกคิดในการโต้แย้งต่อประเด็นปัญหาได้หายไปเสียแล้ว นักศึกษาควรได้รับการสอนให้รู้จักการพิจารณาอย่างพินิจพิเคราะห์พร้อมๆ ไปด้วยกับการเรียนรู้วิธีการศึกษาอย่างละเอียดรอบคอบ

อาจารย์กำลังมองเห็นว่าความสนใจของนักศึกษาลดน้อยลงไปและความสามารถในการให้เหตุผลเพื่อตัวเองก็เสื่อมถอยลงไปด้วย อาจารย์ปรารถนาให้ระบบคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยพังทลายลงสักวัน เพื่อที่ว่าอาจารย์จะได้ชักชวนให้นักศึกษาออกไปข้างนอกมหาวิทยาลัย ไปนั่งไต่ต้นไม้และอ่านหนังสือดีๆ สักเล่มหนึ่ง ตั้งแต่ต้นจนจบ อาจารย์จะให้พวกเขานั่งสักครู่หนึ่งและพิจารณาไตร่ตรองเพื่อหาความหมายของการมีชีวิตอยู่ในโลกที่ซึ่งงานบางอย่างกลายเป็นงานที่ง่ายมากขึ้นและมากขึ้นอย่างรวดเร็ว-เร็วมากเสียจนกระทั่งเราแทบจะไม่สามารถติดตามเพื่อที่จะทราบว่ามันนั้นๆ เป็นเรื่องง่ายได้อย่างไรในขณะทำงานอื่นๆ ยังคงมีความยากเช่นเคย - เช่น การทำวิจัยและการเขียนรายงานที่มีคุณภาพ ซึ่งสอนให้ผู้เขียนเข้าใจกระบวนการเขียนที่ถูกต้อง ความรู้มิได้เกิดขึ้นในสุญญากาศ แต่เราต้องการความเงิบและที่ว่างเพื่อใช้ความคิดในการไตร่ตรองอย่างแท้จริง ในทอมนั้น อาจารย์จะเร่งเร้าให้นักศึกษาปิดเครื่องคอมพิวเตอร์เสียและใช้ความคิดแทน แม้ว่าจะเป็นเพียงนานๆ ครั้งก็ตาม □□

แปลจาก The Chronicle of Higher Education ฉบับวันที่ ๑๕ สิงหาคม ปี พ.ศ. ๒๕๔๐

ในคอลัมน์ Point of View

ประวัติผู้เขียน-เดวิด รอเรนเบิร์ก เป็นรองศาสตราจารย์ทางด้านปรัชญาของ the New Jersey Institute of Technology ท่านเป็นผู้เขียนหนังสือเรื่อง Hand's End : Technology and the Limits of Nature (University of California Press, 1993) และเป็นบรรณาธิการของวารสาร Terra Nova : Journal of Nature and Culture (M.I.T. Press)

ความเห็นของผู้แปล

ในยุคแรกที่มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์จุดประสงค์หลักของผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ คือ ความต้องการความสะดวกและความรวดเร็วในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่มีจำนวนมาก ผู้ใช้จึงมักให้ความไว้วางใจเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นอย่างมาก โดยมองข้ามความจริงที่ว่าระบบคอมพิวเตอร์นั้นเกิดจากความคิดของมนุษย์ และมนุษย์เป็นผู้วางระบบคอมพิวเตอร์ ยิ่งในยุคนี้ที่เรียกกันว่า ยุคสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงแต่จะถูกใช้งานอย่างเดิมเหมือนในยุคแรก แต่ยังเป็นศูนย์รวมของการค้า การแข่งขันในด้านระบบให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆอย่างกว้างขวางไปทั่วโลกที่เรียกกันว่า World Wide Web บริษัทขายเครื่อง

คอมพิวเตอร์ต่างพากันโฆษณาว่า ระบบของตนให้ข้อมูลที่ละเอียดกว่า น่าสนใจกว่าและสะดวกรวดเร็วกว่า ซึ่งบางครั้งผู้ใช้คอมพิวเตอร์มิได้ตระหนักว่าตนเองจะต้องใช้วิจารณญาณในการพิจารณาตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้จาก Web เหล่านั้นถูกต้องและเป็นความจริงเพียงใด เป็นการยากสำหรับบุคคลที่ขอความสะดวกสบายและไม่ชอบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่างๆ เช่น การอ่านหนังสือ ตำรับตำรา จึงทำให้ได้ข้อมูลที่ผิดพลาดจากข้อเท็จจริงไป และบ่อยครั้งที่เดียวที่ทำให้งานวิจัยหรือรายงานต่างจากความน่าเชื่อถือไปอย่างน่าเสียดาย □□